

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: **A. A. L., nar. X**, st. příslušnost X
t. č. v X

proti
žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**
sídlem Kounicova 24, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 11. 2021, č. j. KRPB-215349-21/ČJ-2021-060022-SVZ,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaná napadeným rozhodnutím zajistila žalobce dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon pobytu cizinců“), za účelem správního vyhoštění na 110 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

II. Obsah žaloby

2. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu. Namítá, že pokud žalovaná stanovila délku zajištění za polovinou zákonného rozpětí na 110 dní, pak měla konkrétně uvést, jaké dílčí kroky bude muset v této době provést a jaká je časová náročnost těchto kroků. Žalobce odkazuje na rozsudek krajského soudu ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021 – 32, podle kterého lze požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně upřesnil svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů. Správní orgán musí posuzovat tyto otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem.
3. Žalovaná obecně stanovila, jaké úkony a v jakém časovém rámci bude činit. Dle žalobce však v odůvodnění napadeného rozhodnutí chybí bližší odůvodnění časového rámce realizace dalších kroků v případě, že se podaří obstarat náhradní cestovní doklad. Žalovaná se vyjádřila, že celkovou komunikaci narušuje celosvětová pandemie; jaký vliv to bude mít pro konkrétní situaci žalobce, však již dále nerozvedla.
4. Jak vyplývá ze stránek Ministerstva zahraničních věcí, od 1. června 2021 má být pravděpodobně s Alžírskem k dispozici pouze letecké spojení (15 letů denně, respektive 5 letů pro každé ze tří hlavních letišť – Alžír, Oran a Constantine). Z napadeného rozhodnutí by mělo být zřejmé minimálně to, z čeho žalovaná dovozuje možnost realizace nuceného návratu v rámci repatričních letů; zda se tyto lety realizují z ČR nebo pouze z jiných zemí EU; zda by bylo nutné zajistit také tranzit žalobce přes jiné země; a jak dlouho by za této situace trvalo obstarání nutných přepravních dokladů. Pokud žalovaná v omezení letů do Alžírska nespatovala překážku vyhoštění, měla se zabývat časovým rámcem jednotlivých úkonů ve světle této výjimečné situace.
5. Žalovaná obecně odkazuje na nutnost zajistit letenku nebo vyjednat průvoz přes jiné země EU, zajistit eskortu a komunikovat s domovskou zemí. Čas nutný k těmto úkonům se však bude v jednotlivých případech lišit. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je však v tomto ohledu šablonovité a není z něj patrné, zda žalovaná zohlednila konkrétní situaci žalobce. V tomto rozsahu je napadené rozhodnutí dle žalobce nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a to obzvlášť v situaci, kdy je prvotní doba zajištění stanovena v délce 110 dnů. Žalobce proto navrhuje, aby krajský soud napadené rozhodnutí žalované zrušil.

III. Vyjádření žalované

6. Žalovaná ve svém vyjádření uvádí, že doposud nebyla ověřena totožnost žalobce a vydán náhradní cestovní doklad, teprve poté budou zajištěny náležitosti potřebné k samotnému fyzickému provedení zajištění. To probíhá ve většině případů prostřednictvím klasických komerčních letů a v případě žalobce doposud nic nenasvědčuje tomu, že by jeho odlet měl proběhnout jiným způsobem. Jak vyplývá z obsahu stránek Ministerstva zahraničních věcí, od 1. 6. 2021 je alžírská vzdušná hranice opět otevřena. Přesně stanovit dostupnost příslušného leteckého spojení bude možné až po vydání náhradního cestovního dokladu. S žalobcem tvrzenou šablonovitostí odůvodnění proto žalovaná nesouhlasí, žalovaná činí veškeré nezbytné kroky k realizaci žalobcovy vyhoštění, jehož výkon ztěžuje a oddaluje zejména to, že žalobce na území vstoupil bez cestovního dokladu. Žalovaná proto navrhuje, aby krajský soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).

8. Žaloba **není** důvodná.
9. Podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění, *pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*
10. Podle § 124 odst. 4 zákona o pobytu cizinců *policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění.*
11. V nynější věci žalobce namítá výhradně nedostatky odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu ke stanovení doby trvání zajištění, a to v části vztahující se k úkonům potřebným pro realizaci vyhoštění poté, kdy bude obstarán náhradní cestovní doklad žalobce.
12. K tomu lze obecně předeslat, že k přiměřenosti doby zajištění ve vztahu k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění je správní orgán v odůvodnění stanovené doby zajištění povinen uvést, *„jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011 č. j. 1 As 93/2011 – 79).
13. Jak uvedl zdejší soud v žalobcem odkazovaném rozsudku ze dne 13. 8. 2021, č. j. 41 A 21/2021 – 32, soud musí mít možnost přezkoumat, zda stanovení konkrétní doby trvání omezení svobody odpovídá individuálním okolnostem případu a zda nebylo svévolné. Současně platí, že čím delší je stanovená doba zajištění, tím intenzivnější je omezení základního práva na osobní svobodu a tím pečlivější musí být i zdůvodnění doby zajištění. Může nastat situace, v níž je časový odhad jednotlivých úkonů objektivně nemožný; v takovém případě by nemělo smysl trvat na časovém odhadu, který by neměl reálnou oporu. Pak je ovšem namístě z opatrnosti stanovit kratší dobu zajištění. Tím žalovaná umožní cizinci realizovat soudní přezkum v kratších intervalech. A následně soudu umožní ověřit, zda během této doby v řízení postupuje s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě, a bez zbytečných průtahů, a zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2020, č. j. 1 Azs 143/2020 – 48).
14. V odkazovaném rozsudku krajský soud dále uvedl, že požadavek na specifikaci budoucích kroků, které mají vést k dosažení účelu zajištění, jakož i jejich časové vymezení ve vztahu k době trvání zajištění, nelze vykládat tak, že by absence časového odhadu provedení každého ze specifikovaných úkonů žalované při stanovení délky zajištění automaticky vedla k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Vždy je třeba přihlížet ke specifickým okolnostem každého jednotlivého případu. Jako určité nezbytné minimum v případě rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění v případě cizinců bez cestovního dokladu je však zásadně třeba jednotlivě odhadnout alespoň dobu potřebnou pro komunikaci se zastupitelským úřadem včetně vyřízení náhradního cestovního dokladu

na základě odpovídajících zkušeností žalované s konkrétní zemí, a dále dobu obvykle nezbytnou k zabezpečení přepravních dokladů při realizaci přepravy do země původu (srov. v tomto přiměřeně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 Azs 18/2016 – 26, nebo ze dne 30. 5. 2019, č. j. 4 Azs 255/2017 – 61).

15. Úvahy žalované stran stanovení doby potřebné pro komunikaci se zastupitelským úřadem Alžírsko včetně vyřízení náhradního cestovního dokladu, žalobce v žalobě nenapadá. Tyto úkony přitom dle správní praxe žalované v případě Alžírsko trvají přibližně 10 týdnů (tedy 70 dnů). Žalovaná dále uvedla, že dalších 7 dnů je třeba připočíst jako dobu, po kterou je cizinec oprávněn požádat o mezinárodní ochranu a žádné úkony nelze činit.
16. Sporná je tak pouze zbývající část doby zajištění v délce 33 dnů, která je dle napadeného rozhodnutí třeba k realizaci vyhoštění poté, kdy bude náhradní cestovní doklad obstarán, a otázka, zda je odůvodnění napadeného rozhodnutí v tomto směru dostačující. K samotnému provedení správního vyhoštění žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádí: *„Při stanovení doby trvání zajištění správní orgán též přihlédl k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů, kdy opět ŘSCP... obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes jiné státy Evropské unie, zajišťuje policejní eskortu přes dotčené státy, kdy opětovně dochází ke komunikaci s domovským státem cizince ve věci jeho zpětného přijetí. Doba potřebná pro zajištění těchto úkonů je dle praktických zkušeností ŘSCP v případě státního příslušníka Alžírsko, asi 30 dnů. Obecně celkovou komunikaci narušuje celosvětová pandemie onemocnění Covid-19 a přijímaná opatření jednotlivých států, což značně ztěžuje veškeré vyjmenované úkony související s realizací správního vyhoštění.“*
17. Z uvedeného dle krajského soudu vyplývá, že žalovaná kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnila v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere obstarat letenku nebo vyjednat průvoz žalobce přes jiné státy Evropské unie, případně zajistit policejní eskortu přes dotčené státy a v průběhu těchto úkonů obstarat komunikaci s domovským státem žalobce. Odkazovala na vlastní praxi v případě vyhošťování občanů Alžírsko. Časový odhad nestanovila souhrnně, ale v souladu s citovanou judikaturou jej vztáhla jednotlivě nejprve k vyřízení náhradního cestovního dokladu na základě odpovídajících zkušeností s konkrétní zemí, a poté samostatně k zabezpečení přepravních dokladů a realizaci přepravy do země původu
18. Skutečnost, že celkovou komunikaci narušuje celosvětová pandemie, byla zmíněna jako relevantní k oběma skupinám úkonů a zasazuje odhad žalované do širšího rámce. Nelze si představit, jak konkrétněji by mohla být pandemická situace zohledněna – v čase se mohou relativně rychle změnit jak podmínky v zemi původu na základě vnitrostátního objektivního práva, tak faktické podmínky fungování jednotlivých zastupitelských úřadů. Vývoj pandemie žalovaná nemůže „předpovídat“, není to ani jejím úkolem. Skutečnost, že (nikoliv pouze hypoteticky, ale i reálně) v budoucnu může dojít ke zhoršení situace, což se může odrazit i v komplikacích při provedení vyhoštění, však nemůže zásadním způsobem ovlivnit úvahy žalované stran vykonatelnosti vyhoštění v době vydání napadeného rozhodnutí.
19. Možnost realizace nuceného návratu žalobce a časový odhad její náročnosti žalovaná dovodila na základě zkušeností ŘSCP s vyhoštěním cizinců do země původu žalobce, tj. do Alžírsko. Tuto možnost pak žalobce ani v žalobě žádným relevantním způsobem

nezpochybnil. Odkázal na informační zdroj Ministerstva zahraničních věcí, který ke dni zajištění žalobce již několik měsíců nebyl aktuální. Podle těchto informací byly hranice Alžírsko uzavřeny od března do června roku 2021; potvrzuje se zároveň obnovení leteckého spojení na třech alžírských letištích. Bylo by proto nadbytečné provádět touto informací důkaz. Samotné technické podrobnosti realizace vycestování, tj. zda bude let uskutečněn s mezipřistáním, případně zda bude v části uskutečněn pozemním způsobem, již dle krajského soudu přesahují požadavky kladené na rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění. Pokud by však vyšlo najevo, že vyhoštění není realizovatelné, tedy že Alžírsko neumožňuje návrat do země ani vlastním občanům (čemuž ovšem v nynější věci nic nesvědčí), bylo by povinností žalované tuto skutečnost reflektovat.

20. Žalobce namítá šablonovitost napadeného rozhodnutí. Nedodává však, na základě jakých úvah by se měl čas nutný k zabezpečení přepravních dokladů a realizaci přepravy v jednotlivých případech alžírských občanů lišit. Zároveň žalované vytýká, že nezohlednila konkrétní situaci žalobce, aniž by však dodal, v čem je tato konkrétní situace žalobce výjimečná či specifická. Ani tuto část žalobní argumentace proto soud neshledal důvodnou. Přihlédl přitom ke skutečnosti, která byla zdůrazněna již výše – stanovená doba zajištění je sporná pouze v rozsahu cca 30 dnů potřebných k realizaci vyhoštění po obstarání náhradního cestovního dokladu. Jedná se o dobu v zásadě přiměřenou, při níž žalovaná vycházela ze zkušeností s konkrétní zemí původu, což žalobce nijak kvalifikovaně nezpochybnil.
21. Krajský soud proto dospěl k závěru, že úvahy žalované z hlediska požadavků kladených na specifikaci budoucích kroků, které mají vést k dosažení účelu zajištění, jakož i jejich časové vymezení (kroků, které následují po vydání náhradního cestovního dokladu), v nynějším případě ob stojí, a odůvodnění napadeného rozhodnutí krajský soud neshledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodu, jak se namítá v žalobě. Uplatněné žalobní námitky proto posoudil jako nedůvodné.

V. Závěr a náklady řízení

22. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
23. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, procesně úspěšné žalované žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 12. ledna 2022

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce